

Základná škola s materskou školou Jána Smreka, Melčice – Lieskové 377

**Školský vzdelávací program
pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, poruchou aktivity a pozornosti,
narušenou komunikačnou schopnosťou, s telesným postihnutím, autizmom
alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami pre primárne
vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie
(inovovaný)**

Vypracovala: Mgr. Katarína Remencová, poverená riadením školy

.....
Dátum nadobudnutia účinnosti: 01. 09. 2017

Podľa § 94 ods. 2 písmeno i) zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pri výchove a vzdelávaní žiakov:

- a) s vývinovými poruchami učenia na našej škole budeme postupovať podľa **ŠkVP pre žiakov s vývinovými poruchami učenia**, ktorý je vypracovaný podľa VP pre žiakov s VPU č. 2016-14674/20281:15-10F0,
- b) s poruchou aktivity a pozornosti na našej škole budeme postupovať podľa **ŠkVP pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti**, ktorý je vypracovaný podľa VP pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti č. 2016-14674/20273:11-10F0,
- c) s narušenou komunikačnou schopnosťou na našej škole budeme postupovať podľa **ŠkVP pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou**, ktorý je vypracovaný podľa VP pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou č. 2016-14674/20272:10-10F0,
- d) s telesným postihnutím na našej škole budeme postupovať podľa **ŠkVP pre žiakov s telesným postihnutím**, ktorý je vypracovaný podľa VP pre žiakov s telesným postihnutím pod číslom 2016-14674/202777:13-10F0,
- e) s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami na našej škole budeme postupovať podľa **ŠkVP pre s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami** pod číslom 2016-14674/20261:5-10F0

Pre výchovu a vzdelávanie žiakov s VPU, s poruchou aktivity a pozornosti, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami platia všetky ustanovenia uvedené v Štátnom vzdelávacom programe, ktoré sú doplnené špecifikami uvedenými vo vzdelávacom programe pre žiakov s VPU.

V zmysle § 94 ods.1 a § 2 písmeno s) zákona č. 245/2008 Z.z. sa výchova a vzdelávanie detí a žiakov s VPU, s poruchou aktivity a pozornosti, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami na našej škole uskutočňuje:

- v školskej integrácii, t. j. v triede alebo výchovnej skupine spolu s ostatnými žiakmi školy – stupeň vzdelania ISCED1 a ISCED 2.
- oslobodením od povinnosti dochádzať do školy (§ 24 ods. 2 písm a))
- vzdelávaním podľa individuálneho učebného plánu (§ 26 ods. 2)

1. Ciele výchovy a vzdelávania žiakov

Žiaci s vývinovými poruchami učenia, s poruchou aktivity a pozornosti, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami plnia rovnaké ciele výchovy a vzdelávania ako žiaci bežných základných škôl na primárnom stupni vzdelávania a na nižšom strednom stupni vzdelávania. Ani jeden nepotrebuje úpravu učebných osnov jednotlivých predmetov čo sa týka rozsahu predpísaného učiva.

Cieľom vzdelávania žiakov s vývinovými poruchami učenia, s poruchou aktivity a pozornosti, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami v primárnom a nižšom sekundárnom stupni je pripraviť

žiacov na vzdelávanie na akejkolvek strednej škole s prihliadnutím na ich schopnosti a možnosť vykonávať zvolenú profesiu.

2. Stupeň vzdelania

Žiak s vývinovými poruchami učenia, s poruchou aktivity a pozornosti, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami získa primárne vzdelanie úspešným absolvovaním posledného ročníka uceleného programu vzdelávania pre 1. stupeň základnej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

Žiak s vývinovými poruchami učenia, s poruchou aktivity a pozornosti, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami získa nižšie stredné vzdelanie úspešným absolvovaním posledného ročníka uceleného programu vzdelávania pre 2. stupeň základnej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

3. Profil absolventa

Osvojené kľúčové kompetencie absolventa našej základnej školy v prípade žiakov s VPU, poruchou aktivity a pozornosti, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami zodpovedajú v plnom rozsahu profilu absolventa základnej školy v zmysle iŠkVP ZŠ s MŠ Jána Smreka, Melčice – Lieskové 377 „SMREK“.

4. Vzdelávacie oblasti

Obsah školského vzdelávania žiakov s VPU, poruchou aktivity a pozornosti, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami v školskej integrácii v základnej škole je rovnaký ako obsah školského vzdelávania bežných žiakov našej základnej školy.

Vzdelávacie oblasti, predmety a prierezové témy sú zhodné. (viď. iŠkVP ZŠ s MŠ Jána Smreka, Melčice – Lieskové „SMREK“).

Sú doplnené o oblasť Špeciálnopedagogická podpora, do ktorej sú zaradené špecifické vyučovacie predmety (ďalej „ILI“) a rozvíjanie špecifických funkcií (ďalej RŠF“). Tieto špecifické vyučovacie predmety zabezpečujeme v spolupráci s pedagogicko-psychologickými centrami, ktoré konkrétni žiaci navštevujú.

5. Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s VPU, poruchou aktivity a pozornosti, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami v školskej integrácii v základnej škole platia tie isté vzdelávacie štandardy ako pre bežných žiakov. Vzdelávacie štandardy slúžia pre učiteľov, aby vedeli, kam majú smerovať svoje pedagogické pôsobenie.

Individuálne schopnosti jednotlivých žiakov nemožno zovšeobecňovať a dosiahnuté výkony sú limitované samotným narušením komunikačnej schopnosti a VPU, PAP, NKS, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami.

Čiastočné plnenie jednotlivých výkonov vzdelávacích štandardov zaznamenávame v individuálnom vzdelávacom programe žiaka.

6. Rámcový učebný plán

I. Školský učebný plán

Primárne vzdelanie

Vzdelávacia oblasť	predmety	1.	2.	3.	4.
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9	8	8	8
	Anglický jazyk	1	1	3	3
	Čitateľská dielňa a tvorivé písanie	1	1	1	0
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	5	4	4
	Informatika	0	0	1	1
Človek a príroda	Prvouka	1	2	0	0
	Prírodoveda	0	0	1	2
Človek a spoločnosť	Vlastiveda	0	0	1	2
Človek a hodnoty	Etická výchova / náboženská výchova	1	1	1	1
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	0	0	1	1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2	2	1	1
	Hudobná výchova	1	1	1	1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2
Spolu		22	23	25	26

POZNÁMKY

- 1) V 1.a v 2. ročníku vychádzajúc zo zamerania školy budeme v rámci voliteľných predmetov vyučovať anglický jazyk 1 hodinu týždenne (voliteľný predmet). V tomto prípade ide o učenie sa hrou, preto triedu nedelíme podľa vyhlášky o základnej škole.
- 2) Nový predmet čitateľská dielňa a tvorivé písanie (voliteľný predmet) v 1.-3. ročníku má prispieť k rozvoju čitateľskej gramotnosti, posilneniu komunikačných zručností a posilneniu tvorivého písania. Zameriame na prehĺbenie a utvrdenie základných techník čítania a písania. Tento predmet vyučujeme jednu hodinu týždenne.
- 3) V predmete matematika v 2. ročníku je posilnená 1 vyučovacia hodina, v ktorej sa zameriame na rozvoj logického myslenia prostredníctvom slovných úloh a zameriame na finančnú gramotnosť.
- 4) V predmete slovenský jazyk a literatúra v 3. a 4. ročníku je posilnená 1 vyučovacia hodina, v ktorej sa zameriame na rozvoj komunikačných zručností, čítania s porozumením a kritického myslenia.
- 5) Pri prestupe žiaka z inej školy zohľadníme žiakovi kompenzáciu spravidla v priebehu jedného školského roku.
- 6) Podľa tohto iŠKvP sa vzdelávajú aj žiaci zo zdravotným znevýhodnením v rámci školskej integrácie, a to s uplatnením špecifik podľa bodu 7.1 ŠVP Výchova a vzdelávanie žiakov zo zdravotným znevýhodnením.

Nižšie stredné vzdelanie

Vzdelávacia oblasť	predmety	5.	6.	7.	8.	9.
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	5	5	4	5	5
	prvý cudzí jazyk	5	4	4	4	4
	druhý cudzí jazyk	0	0	2	2	2
	čitateľská gramotnosť	0	0	0	0	1
Matematika a práca s informáciami	matematika	5	5	5	4	5
	informatika	1	1	1	1	0
	matematická gramotnosť	0	0	0	0	1
Človek a príroda	fyzika	0	2	1	2	1
	chémia	0	0	2	2	1
	biológia	2	2	2	1	1
Človek a hodnoty	etická výchova / náboženská výchova	1	1	1	1	1
Človek a spoločnosť	dejepis	1	2	1	1	2
	geografia	2	1	1	1	1
	občianska náuka	0	1	1	1	1
Človek a svet práce	technika	1	1	1	1	1
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1
	hudobná výchova	1	1	1	1	0
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2
Spolu		27	29	30	30	30

POZNÁMKY

- 1) V 5. ročníku vychádzajúc so zamerania školy je posilnený predmet anglický jazyk o 2 vyučovacie hodiny zameraný na rozvoj komunikačných zručností a zjednotenie vedomostí žiakov zo spádových škôl.
- 2) Predmet matematika v 5.-7. ročníku posilníme o 1 vyučovaciu hodinu a zameriame sa na rozvoj logického myslenia a praktické slovné úlohy vychádzajúce z každodenných situácií, praktické využitie matematiky ako aj na rozvoj finančnej a funkčnej gramotnosti.
- 3) V 6.-9. ročníku posilníme predmet anglický jazyk o 1 vyučovaciu hodinu, v ktorom budeme rozvíjať najmä komunikačné zručnosti a zameriame sa na zdôrazňovanie gramatickej stránky, znalosti reálií z jednotlivých anglicky hovoriacich krajín a čítanie s porozumením.
- 4) V 6. ročníku posilníme predmet biológiu o 1 vyučovaciu hodinu, kde budeme realizovať regionálnu a environmentálnu výchovu.
- 5) V 6. ročníku posilníme predmet dejepis o 1 vyučovaciu hodinu, v ktorom sa zameriame na regionálnu a tradičnú ľudovú kultúru a multikultúrne výchovu.
- 6) V 7.-9. ročníku v zmysle iŠkVP pridáme voliteľný druhý cudzí jazyk (NEJ, RUJ, FRJ), v ktorých budeme rozvíjať komunikačné zručnosti a zameriame sa na zdôrazňovanie gramatickej stránky. V prípade, že žiak nebude zvládať predpísané učivo, požiadame CPPPaP o vyjadrenie, prípadne oslobodenie žiaka od klasifikácie daného predmetu.
- 7) V 9. ročníku vychádzajúc so zamerania školy sme vzhľadom na začatie prípravy na Testovanie 9 zaviedli nové predmety čitateľská a matematická gramotnosť, v ktorých budeme dbať na rozvoj praktických poznatkov a dôraz budeme klásť na rozvoj čítania s

porozumením. V matematickej gramotnosti budeme rozvíjať finančnú a funkčnú gramotnosť.

- 8) Podľa možností vo vzdelávacej oblasti Človek a príroda rozdelíme žiakov pri overovaní praktických činností (laboratórne práce).
- 9) Vo vyučovacom predmete Technika v sú v každom ročníku zastúpené témy technika a ekonomika domácnosti.
- 10) Pri prestupe žiaka z inej školy zohľadníme žiakovi kompenzáciu spravidla v priebehu jedného školského roku.
- 11) Podľa tohto iŠKvP sa vzdelávajú aj žiaci zo zdravotným znevýhodnením v rámci školskej integrácie, a to s uplatnením špecifik podľa bodu 7.1 Rámcového učebného plánu ŠVP Výchova a vzdelávanie žiakov zo zdravotným znevýhodnením.

a) Počet žiakov v triede

Pri individuálnom začlenení – v triede sú zaradení maximálne traja žiaci so ŠVVP.

b) S našou ZŠ spolupracujú odborníci z CPPP a P Trenčín, ŠCPP Trenčín, CPPP a P Nové Mesto nad Váhom a ŠCPP a P Bánovce nad Bebravou, prípadne iných špecializovaných pracovísk, ktorí pracujú so žiakmi aj individuálne v mimovyučovacom čase počas konzultačných hodín a podľa potreby a vopred vypracovaného harmonogramu.

7. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s VPU, poruchou aktivity a pozornosti, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami

7. 1 Charakteristika výchovy a vzdelávania žiakov s VPU, poruchou aktivity a pozornosti, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami

a) VPU: Podľa tohto vzdelávacieho programu sa vzdelávajú žiaci, ktorí majú diagnostikované špecifické vývinové poruchy učenia (VPU) – dyslexia, dysortografia, dyskalkúlia a dysgrafia; prípadne ich kombináciu s vývinovou poruchou správania a hyperaktivitou.

VPU majú individuálny charakter a vznikajú na podklade dysfunkcií centrálnej nervovej sústavy (F 81.0 – špecifická porucha čítania, F81.1 – špecifická porucha hláskovania, F 90.0 – porucha aktivity a pozornosti, znížená učebná spôsobilosť). Okrem špecifických ťažkostí osvojovania si čítania, písania, pravopisu a matematických schopností, vyskytujú sa aj ďalšie poruchy a dysfunkcie:

- deficit v poznávacích schopnostiach,
- deficit v jazykových schopnostiach,
- deficit v exekutívnych funkciách: v pozornosti, plánovaní a monitorovaní vlastnej aktivity,
- percepčno-motorické deficit,
- deficit v jemnej motorike a koordinácii,
- ťažkosti s orientáciou v čase a priestore,
- hyperaktivita, impulzivita

b) Porucha aktivity a pozornosti: Podľa tohto vzdelávacieho programu sa vzdelávajú žiaci, ktorí majú diagnostikované poruchy správania v kombinácii s hyperaktivitou, poruchami pozornosti a neschopnosti sa primerane dlhší čas sústrediť na danú úlohu, pričom toto správanie je typické pre všetky situácie a je relatívne trvalé.

c) Narušená komunikačná schopnosť: Podľa tohto vzdelávacieho programu sa vzdelávajú žiaci, ktorí majú diagnostikovanú narušenú komunikačnú schopnosť. Ide o schopnosť človeka vedome a podľa patričných noriem používať jazyk ako systém znakov a symbolov v celej jeho komplexnosti a vo všetkých jeho formách a to za účelom realizovania určitého komunikačného zámeru.

Konkrétne diagnózy: - vývinová bezrečnosť – narušený vývin reči,

- získaná orgánová bezrečnosť – afázia,
- získaná psychogénna bezrečnosť – mutizmus, elektívny mutizmus,
- narušenie zvuku reči- fufnavosť,
- narušenie plynulosti reči – zajakavosť, brblavosť,
- narušenie článkovania reči – dyslália, dyzartria,
- poruchy hlasu – dysfónia, afónia,
- kombinované chyby a poruchy reči – súčasný výskyt viacerých druhov narušenej komunikačnej schopnosti,
- symptomatické poruchy reči: NKS pri iných, dominujúcich postihnutiach, ochoreniach, narušeniach – napr. pri sluchovom postihnutí, detskej mozgovej obrne,
- narušenie grafickej stránky reči: agrafia, akalkúlia, dyslexia, dysortografia, dysgrafia, dyskalkúlia

d) Žiaci telesne postihnutí: Podľa tohto vzdelávacieho programu sa vzdelávajú žiaci, ktorí majú diagnostikovanú niektorú z foriem telesného postihnutia. Diagnostikovaný žiak (5ažky stupeň narušenia hybnosti) sa vzdeláva formou oslobodenia od povinnosti dochádzať do školy. Na vyučovanie (2 hodiny týždenne) ho privádzajú zákonní zástupcovia.

Úprava podmienok:

- formálna úprava – zväčšenie písma, členenie textu zadania úloh
- kompenzačné a špeciálne učebné pomôcky – notebook a iné podľa potreby
- úprava prostredia – bezbariérový prístup do budovy školy, asistencia rodičov

e) Autizmus alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami: Podľa tohto vzdelávacieho programu sa vzdelávajú žiaci, ktorí majú diagnostikovaný Detský autizmus, Atypický autizmus, Rettov syndróm, Iná detská dezintegračná porucha, hyperaktívna porucha s duševnou zaostalosťou a stereotypnými pohybmi, **Aspergerov syndróm**, Iná pervazívna vývinová porucha, Pervazívna porucha, bližšie neurčená.

Diagnostikovaný žiak s **Aspergerovým syndrómom** sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho plánu. Je nutná prítomnosť zákonného zástupcu.

Základným znakom porucha je egocentrizmus, sociálna naivita, šokujúce poznámky. U jedinca sa vyskytujú neobvyklé intenzívne, vymedzené záujmy alebo obmedzené, opakujúce sa stereotypné vzorce správania, záujmov a aktivít.

7. 2 Vzdelávanie žiakov s VPU, PAP, NKS, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami v triede spolu s ostatnými žiakmi školy (v školskej integrácii)

Každý žiak, ktorý je vzdelávaný v školskej integrácii v základnej škole v triede spolu so žiakmi bez ŠVVP má vyplnený Návrh na prijatie. Pre takého žiaka je zabezpečená odborná

špeciálnopedagogická a logopedická starostlivosť v rozsahu rámcového obsahu vzdelávania v spolupráci s CPPP a P Trenčín, ŠCPP Trenčín, CPPP a P Nové Mesto nad Váhom a ŠCPP a P Bánovce nad Bebravou, prípadne iných špecializovaných pracovískom.

Začlenený žiak v školskej integrácii sa vzdeláva podľa rámcového učebného plánu príslušnej triedy v ktorej sa vzdeláva a podľa individuálneho vzdelávacieho programu (ďalej len „IVP“) s prihliadnutím na narušenie. Obsah jeho vzdelávania vychádza zo vzdelávacieho programu pre deti a žiakov s vývinovými poruchami učenia.

IVP je súčasťou Návrhu na prijatie. IVP sa aktualizuje podľa požiadaviek ročníka a aktuálneho stavu žiaka.

Logopéd a špeciálny pedagóg metodicky usmerňuje vyučujúcich a spolupracuje na tvorbe IVP. Metódy a postupy používané na vyučovaní vychádzajú z výsledkov psychologickej, logopedickej a špeciálnopedagogickej diagnostiky.

V záujme žiaka sú rešpektované odporúčania uvedené v správe z odborného vyšetrenia k školskej integrácii k postupom pri vzdelávaní a k postupom pri hodnotení a klasifikácii.

Všeobecné odporúčania pre postup učiteľa žiaka s VPU, PAP, NKS, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami vo výchovno-vzdelávacom procese

Vo výchovno-vzdelávacom procese učiteľ:

- akceptuje žiaka s narušenou komunikačnou schopnosťou a rešpektuje špecifiká jeho osobnosti,
- rešpektuje správanie žiaka spôsobené jeho narušením,
- podporuje a taktne usmerňuje jeho spôsoby sebarealizácie,
- povzbudzuje žiaka a vytvára príležitosti pre pozitívne hodnotenie,
- stimuluje rozvíjanie tých schopností, ktoré v dôsledku narušenia nie sú dostatočne vyvinuté,
- podporuje všetky snahy žiaka o ústnu i písomnú komunikáciu a vedie ku komunikatívnosti ostatných spolužiakov,
- žiakovi dôveruje a oslovuje ho rovnakým spôsobom ako ostatných spolužiakov,
- poskytuje žiakovi podnety na hodnotiace myslenie a vedie ho k primeranému sebahodnoteniu,
- vedie žiaka k samostatnosti a pozitívnym prístupom zvyšuje jeho sebadôveru,
- kladie na žiaka primerané požiadavky, nezľavuje v nárokoch a neoslobodzuje ho od činností, ktoré môže s individuálnou pomocou učiteľa alebo spolužiakov zvládnuť,
- zachováva diskretnosť o problémoch žiaka s VPU a nereferuje o nich pred inými žiakmi, či rodičmi.

Vo výchovno-vzdelávacom procese učiteľ zohľadňuje špecifiká osobnosti a poznávacích procesov žiaka s narušenou komunikačnou schopnosťou:

- ťažkosti pri niektorých myšlienkových operáciách,
- pomalé tempo zapamätávania a narušenie pamäti,
- motorickú instabilitu,
- nedostatky vo vývine psychomotorických zručností,
- zníženú mieru koncentrácie a vytrvalosti pozornosti,
- neadekvátne emocionálne reakcie,
- zvýšenú unaviteľnosť,
- zníženú sebadôveru,

- nerovnomerné výkony a i.

K zmierneniu prejavov a dôsledkov vyššie uvedených negatívnych vplyvov na vzdelávanie v triede zabezpečí učiteľ žiakovi nasledujúce podmienky:

- umiestni žiaka v triede tak, aby mohol vnímať výklad učiteľa všetkými zmyslami,
- do lavice posadí žiaka s takým spolužiakom, ktorý bude schopný a ochotný v prípade potreby pomôcť,
- pracovný postup vo výchovno-vzdelávacom procese podľa potreby konzultuje s logopédom a so špeciálnym pedagógom,
- pri práci so žiakom používa vhodné pomôcky (po dohode so špeciálnym pedagógom) a učí ho s nimi pracovať aj samostatne,
- a ďalšie podmienky podľa konkrétnych odborných odporúčaní (zo školského poradenského zariadenia a školského špeciálneho pedagóga).

Pre porozumenie a osvojenie preberaného učiva učiteľ:

- používa efektívne stratégie učenia,
- pracuje s námetom v takom rozsahu, ktorý je primeraný veku a mysleniu žiaka,
- pri vyučovaní využíva skúsenosti žiaka a nadväzuje na ne,
- nové pojmy vždy vysvetlí a objasní ich v rôznych súvislostiach,
- využíva názorný materiál a poskytuje žiakovi možnosť manipulácie s ním,
- nové učivo usporiada po krokoch a dodržiava postupnosť od jednoduchého k zložitejšiemu,
- systematicky sa venuje žiakovi individuálne, aby žiak postupne preberal celé učivo,
- poskytne žiakovi dostatok možností na precvičovanie a osvojenie učiva,
- priebežne si overuje ako žiak porozumel učivu alebo úlohe,
- pri skúšaní a overovaní vedomostí žiaka, volí formu písanú, ústnu i praktickú,
- uprednostňuje tú formu, ktorú v aktuálnom čase, prípadne aj pre konkrétny druh úloh odporúča školské poradenské zariadenie,
- otázky a úlohy zadáva tak, aby žiak mohol odpovedať jednoznačne,
- pri skúšaní a hodnotení žiaka si overí či žiak porozumel zadanej úlohe,
- umožní, aby školský logopéd a školský špeciálny pedagóg mohol pracovať na vyučovacej hodine individuálne so žiakom, paralelne s vyučujúcim učiteľom.

Pri vzdelávaní žiaka s VPU, PAP, NKS, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami je nevyhnutná úzka spolupráca školy a rodiny, vytvorenie atmosféry spoločnej zodpovednosti a ujasnenia cieľov i postupov vedúcich k ich dosiahnutiu.

V priebehu nižšieho sekundárneho vzdelávania je potrebné pomôcť žiakovi s VPU, PAP, NKS, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami pri jeho profesionálnej orientácii a tým prispieť k jeho úspešnému sociálnemu začleneniu.

7.3 Všeobecné zásady hodnotenia žiaka s VPU, PAP, NKS, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami

Pri hodnotení žiakov s VPU, PAP, NKS, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami postupujeme podľa metodického pokynu 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ a jeho prílohy č.2.

1. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka s VPU, PAP, NKS, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami učiteľ rešpektuje jeho

psychický a fyzický zdravotný stav, druh a závažnosť poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete.

2. Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania po ukončení povinnej školskej dochádzky.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka kladie dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie.

3. Pri hodnotení a klasifikácii žiaka je nevyhnutné postupovať podľa odporúčaní špeciálneho pedagóga a školského logopéda.

4. O spôsobe a možnostiach hodnotenia a klasifikácie triedny alebo vyučujúci učiteľ informuje zákonného zástupcu žiaka.

5. Pri hodnotení žiaka s VPU, PAP, NKS, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami učiteľ taktne posudzuje úroveň jeho vedomostí nielen v porovnaní s rovesníkmi, ale najmä v porovnaní s uplynulým obdobím vzhľadom na predchádzajúce výkony samotného žiaka.

7. 4 Dĺžka výchovy a vzdelávania

Dĺžka vzdelávania žiakov s VPU, PAP, NKS, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami, ktorí sú vzdelávaní v špeciálnej triede pre žiakov s VPU, PAP, NKS, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami alebo v školskej integrácii, môže byť podľa individuálnych potrieb predĺžená až o dva roky (§ 97 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z.) nasledujúcim spôsobom:

- v školskej integrácii - individuálne - rozložením obsahu vzdelávania pre konkrétneho žiaka v súlade s jeho individuálnym vzdelávacím programom (pri uplatnení § 94 ods.3 zákona č. 245/2008 Z. z.).

7. 5 Formy výchovy a vzdelávania

Pri výbere formy vzdelávania žiakov s VPU, PAP, NKS, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami postupujeme individuálne podľa výsledkov špeciálnopedagogickej, logopedickej, psychologickej, prípadne inej odbornej diagnostiky.

Škola, ktorá poskytuje žiakovi s VPU, PAP, NKS, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami stupeň vzdelávania ISCED 1 a ISCED 2, uplatní pri jeho vzdelávaní tú formu organizácie jeho výchovy a vzdelávania podľa § 54 zákona č. 245/2008 Z. z., prostredníctvom ktorej mu pre neho prijateľným spôsobom zabezpečí získanie príslušného stupňa vzdelania.

7. 6 Podmienky prijímania

Do základnej školy (školská integrácia) sa žiak s VPU, PAP, NKS, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami prijíma na základe psychologickej a špeciálnopedagogickej a logopedickej diagnostiky v centre špeciálnopedagogického poradenstva (CŠPP) alebo v centre pedagogickopsychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP). V prípade potreby môže poradenské zariadenie priamo, alebo na základe podnetu školy, vyžadovať aj odbornú lekársku diagnostiku alebo diagnostiku odborného zdravotníckeho zamestnanca (neuroológ, psychiater, foniater, ORL, klinický logopéd a pod.).

O prijatí dieťaťa s VPU, PAP, NKS, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami rozhoduje riaditeľka školy na základe písomnej žiadosti

zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie (CŠPP a CPPP), vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa. „Riaditeľka školy pred prijatím dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do školy so vzdelávacím programom pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami poučí zákonného zástupcu o všetkých možnostiach vzdelávania jeho dieťaťa.“ (§ 61 ods.1 zákona č. 245/2008 Z.z.).

Riaditeľka školy je povinná informovať v prvom kontakte rodičov o podmienkach prijatia (písomná žiadosť rodiča, správy z odborných vyšetrení z príslušného poradenského zariadenia, spolupráca so školským špeciálnym pedagógom a školským logopédom).

Ak sa špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiaka prejavujú po jeho prijatí do školy a žiak ďalej navštevuje školu, do ktorej bol prijatý, jeho ďalšie vzdelávanie ako vzdelávanie žiaka s VPU sa mu zabezpečí po predložení písomnej žiadosti zákonného zástupcu žiaka o zmenu formy vzdelávania a vyplneného Návrhu na prijatie predloženého riaditeľovi školy.

8. Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie v jednotlivých formách výchovy a vzdelávania

Pri organizácii podmienok v jednotlivých formách vzdelávania žiakov s VPU, PAP, NKS, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami je potrebné postupovať individuálne podľa výsledkov špeciálnopedagogickej (najvhodnejšie logopedickej) diagnostiky a v spolupráci s rodičmi (resp. zákonnými zástupcami), logopédom alebo špeciálnym pedagógom a príslušným poradenským zariadením.

8.1 Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky.

8.2 Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

V zmysle § 16, ods.3 písmeno a) a b) zákona č. 245/2008 Z.z.

9. Povinné personálne zabezpečenie

Povinné personálne zabezpečenia je platné podľa štátneho vzdelávacieho programu.

Logopéd (CPPP a P Trenčín, CPPP a P Nové Mesto nad Váhom, ŠC P P P a P Bánovce nad Bebravou, prípadne iné špecializované pracovisko) vykonáva odborné činnosti v rámci logopedickej intervencie deťom a žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou a špecifickými vývinovými poruchami učenia. Poskytuje odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom detí alebo žiakov a pedagogickým zamestnancom škôl a školských zariadení.

Špeciálny pedagóg (C P P P a P Trenčín, C P P P a P Nové Mesto nad Váhom, Š C P P P a P Bánovce nad Bebravou, C Š P P Trenčín prípadne iné špecializované pracovisko) vykonáva odborné činnosti v rámci špeciálnopedagogickej diagnostiky, individuálnej a skupinovej terapie, výchovno-vzdelávacej činnosti v základnej škole priamo počas vyučovania i mimo vyučovania deťom a žiakom, ktorí majú pre svoje komunikačné, mentálne, sensorické, somatické alebo sociálne danosti špeciálne výchovnovzdelávacie potreby. Odbornú pomoc poskytuje najmä deťom a žiakom v školskej integrácii, môžu ju poskytovať aj deťom a žiakom s vnútornou alebo sociálnou dispozíciou narušeného vývinu pri jeho príznakoch (preventívna odborná činnosť).

Poskytuje špeciálnopedagogické poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom detí alebo žiakov a pedagogickým zamestnancom škôl a školských zariadení.

10. Povinné materiálo-technické a priestorové zabezpečenie

Škola poskytuje žiakom s VPU, PAP, NKS, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami materiálne aj priestorové podmienky.

Žiaci využívajú všetky priestory školy, ako napríklad počítačovú učebňu, jazykovú učebňu, ŠKD a školskú knižnicu.

V procese vyučovania vyučujúci používajú všetky pomôcky kabinetných zbierok a rovnako IKT. Podľa potreby sa žiakom poskytujú kompenzačné pomôcky a špeciálne PL a učebnice.

11. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní sú rovnaké ako v iŠkVP pre primárny a nižší stredný stupeň vzdelávania, pričom sa prihliada pri tvorbe rozvrhu a zabezpečovaní aktivít na špecifické potreby detí s VPU, PAP, NKS, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami (napr. väčšia unaviteľnosť...)

Okrem toho pri vzdelávaní žiakov s VPU, PAP, NKS, s telesným postihnutím a s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami je potrebné vytvoriť vhodnú štruktúru práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek a postihnutie žiakov

Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupuje s týmito odchýlkami:

- a) pri kúpaní a pri plaveckom výcviku je v jednej skupine najviac päť žiakov,
- b) pri lyžiarskom výcviku má jeden inštruktor v skupine najviac osem žiakov,
- c) pri školskom výlete je počet žiakov v skupine rovnaký alebo nižší ako počet žiakov v triede, ak je počet žiakov v skupine pri školskom výlete vyšší ako počet žiakov v triede, riaditeľka školy zabezpečí účasť ďalšej poučenej plnoletej osoby.

(§ 2 ods. 24 vyhlášky MŠ SR č. 322/2008 Z.z).

Vysvetlivky:

VPU – vývinové poruchy učenia

PAP – porucha aktivity a pozornosti

NKS – narušená komunikačná schopnosť